

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Кафедра «Архітектури та містобудування»

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АРХІТЕКТУРИ І МІСТОБУДУВАННЯ»

ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА

Освітньо-професійна програма другого рівня вищої освіти – магістр

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»

Розробник:

Ходан М.М. – Народний архітектор України, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектури та містобудування факультету архітектури, будівництва та дизайну 30 серпня 2018 року (протокол № 1).

Завідувач кафедри
Народний архітектор України, доцент
М.М. Ходан
_____
_30_ __серпня__ _2018 Р._

ВСТУП

Дисципліна «Сучасні проблеми архітектури і містобудування» входить до вибіркових дисциплін для підготовки студентів зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування».

Мета вивчення дисципліни полягає у з'ясуванні причин виникнення проблем, що стоять перед сучасним архітектором, їх системному обґрунтуванні і переліку прийомів і методів їх вирішення, основаних на сучасних принципах і нормах будування.

Головним завданням навчальної дисципліни є з'ясування законів, що визначають принципи створення, функціонування і розвитку архітектурних об'єктів на різних структурно-просторових рівнях їх організації: регіональному, містобудівному, архітектурних об'єктів і комплексів, інтер'єру і дизайну. Дослідження загальних закономірностей наукового пізнання і розвитку в архітектурі поєднує всі суміжні з архітектурою дисципліни, що вивчають досліджувані властивості об'єктів архітектурного середовища.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- систематизацію і класифікацію історичних і сучасних теоретичних напрямів, течій і концепцій;
- сучасні прийоми і методи розробки, прийняття й обґрунтування архітектурних рішень,
- закони, що керують формуванням, функціонуванням і розвитком архітектурних стилів і напрямів, згідно з вимогами суспільства і можливостями науки й техніки.

вміти:

- використовувати сучасні прийоми і методи розробки, прийняття й обґрунтування архітектурних рішень;
- виявляти закони, що керують формуванням, функціонуванням і розвитком архітектурних стилів і напрямів.

Компетенції соціально-особистісні:

- здатність застосовувати на практиці фахові знання для вирішення нагальних архітектурних і містобудівельних проблем;
- вміння побудувати власну концепцію і аргументовано пояснити власне бачення вирішення фахових проблем;

Загальнонаукові компетенції:

- аналіз теоретичної бази та реалізація власних або наявних практичних розробок використання сучасних інформаційних технологій у професійних дослідженнях

Інструментальні компетенції:

- розуміння основних тенденцій напрямків і процесів в сучасній архітектурі і містобудуванні;
- здатність до пошуку нових професійних рішень;
- здатність до навчання і вдосконалення професійної майстерності;
- опрацювання та критичний аналіз інформації

Професійні компетенції:

- здатність критично мислити і аналізувати;
- ініціативність;
- творча реалізація.

Пререквізити: вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни, як: архітектурне проектування, основи містобудування, основи містобудівного аналізу, теоретичні та методичні основи архітектурного проектування.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Освітньо-професійна програма другого рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр; спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»	Вибіркова	
Кількість модулів – 2		V-й	V-й
Загальна кількість годин - 120		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3		18 год.	8
		Практичні, семінарські	
		18 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		54 год.	110 год.
	Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1 / 1,5

для заочної форми навчання – 1 / 11

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох-бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС.

Шкала оцінювання знань студентів за ЄКТС

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
55-64 бали	3 «задовільно»	D
50-54 бали	3 «достатньо»	E
35-49 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, презентації, метод проектної роботи.

При вивченні курсу використовуються такі методи навчання:

пояснювально-ілюстративний – знання не просто повідомляють, а пояснюють, обґрунтовують, коментують. Робиться все, щоб було менше механічного запам'ятовування, а більше розуміння сутності. Метод навчання з використанням репродуктивного засвоєння знань.

проблемний – така організація процесу навчання, основа якої полягає в утворенні у навчальному процесі пошукових ситуацій. Проблемний метод навчання розвиває активність, самостійність (проявляється у самостійному доборі прикладів, підборі задач);

проблемний виклад матеріалу – полягає в розкритті викладачем шляху пошуковий метод – викладач створює проблемну ситуацію, формує проблему, а студенти самостійно її вирішують (реалізується в самостійному виконанні вправ і завдань);

дослідницький – студенти самі, за умов проблемної ситуації, формулюють проблему і самостійно її вирішують.

Метод усного контролю – це бесіда, розповідь студента, роз'яснення. Основою усного контролю слугує монологічна відповідь студента (у підсумковому контролі це більш певний, систематичний виклад) або бесіда, під час якої викладач ставить запитання і чекає відповіді. Усний контроль, як поточний, проводиться на кожному семінарському занятті в індивідуальній, фронтальній або комбінованій формі.

Письмовий контроль – (контрольна робота, реферат) забезпечує глибоку і всебічну перевірку засвоєння, оскільки, вимагає комплексу знань і умінь студента. У письмовій роботі студенту необхідно показати теоретичні знання і вміння застосовувати їх для розв'язування конкретних практичних завдань, крім того, виявляється ступінь оволодіння професійною термінологією, уміння логічно, адекватно вирішувати конкретне практичне завдання.

Дидактичний тест (тест досягнень) – це набір стандартизованих завдань з визначеного матеріалу, який встановлює ступінь засвоєння його студентами.

Контроль набутих знань і умінь із навчальної дисципліни «Сучасні проблеми архітектури і містобудування» здійснюється у три етапи: на семінарських заняттях та при перевірці виконаної студентом самостійної роботи, і завдань шляхом усного чи письмового опитування студента; під час написання змістових модулів; під час здачі заліку.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль I

Тема 1. Основні проблеми та передумови розвитку міст України.

Соціально-економічна база розвитку міст. Сучасний рівень розвитку міст та завдання його удосконалення. Соціально-економічні проблеми та передумови містобудівного розвитку в Україні. Вплив ресурсних обмежень на умови розвитку міст. Ресурсозберігаючі містобудівні заходи.

Тема 2. Державне регулювання у сфері містобудування.

Державне регулювання у сфері містобудування. Стратегія забезпечення сталого розвитку міст. Законодавство України у сфері містобудування. Адміністративне управління містом. Забезпечення державних та громадських інтересів при здійсненні містобудівної діяльності.

Тема 3. Управління містобудівною діяльністю.

Наукові передпроектні дослідження, як основа обґрунтованості містобудівного розвитку. Місторегулююча документація. Генеральний план та його роль в управлінні розвитком міст. Територіальна організація комерційної діяльності у міському середовищі.

Змістовний модуль II

Тема 4. Містобудівельні особливості проектування та забудови міст і населених пунктів

Техніко-економічне обґрунтування містобудівних рішень. Нормативно-правове регулювання містобудівної діяльності. Містобудівельні особливості проектування громадських будівель. Класифікація громадських будівель. Архітектурно-художня композиція громадських будівель в містобудівному комплексі. Основні її методи та засоби виконання.

Тема 5. Архітектурно-планувальні особливості в комплексній забудові міста

Особливості вирішення архітектурно-планової і об'єктивно-просторової структури містобудівних центрів. Містобудівні вирішення громадських центрів у планувальній структурі міста. Архітектурно-планувальні особливості проектування громадських будівель.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль I.								
Тема 1. Основні проблеми та передумови розвитку міст України	18	4	4	10		2	2	30
Тема 2. Державне регулювання у сфері містобудування	14	2	2	10		2		20
Тема 3. Управління містобудівною діяльністю	18	4	4	10		2		20
Разом за змістовим модулем I	50	10	10	30		6	2	70
Змістовий модуль II								
Тема 4. Містобудівельні особливості проектування та забудови міст і населених пунктів	20	4	4	12		2	-	20
Тема 5. Архітектурно-планувальні особливості в комплексній забудові міста	20	4	4	12			-	20
Разом за змістовим модулем II	40	8	8	24		2	-	40
Усього годин	120	18	18	54	120	8	2	110

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Науково-технічний збірник. Випуски 1 – 12, щомісячні та щорічні. – КНУБА, 1999 – 2007 рр.
2. Гетун Г.В. Основи проектування промислових будівель/ Гетун Г.В.-К.: КОНДОР, 2003.-210 с.
3. Архітектура. Короткий словник-довідник. /За загальною редакцією А.П.Мардера. – К.: Будівельник, 1995. – 334 с.
4. М.Б.Бархин. Методика архитектурного проектирования в системе архитектурного образования: уч.-метод. пособие для архит. вузов и факультетов. – М.: Стройиздат, 1969. – 224 с.
5. Білоконь Ю.М. Сучасний стан містобудівних знань у контексті еволюціонізму. // Сучасні проблеми архітектури і містобудування. Вип. №10, 2002. – с 129 – 139.
6. Бачинська Л.Г. Ідеологічна сутність містобудівної спадщини// Сучасні проблеми архітектури і містобудування. Вип. №10, 2002. – с 129 – 139.
7. Книга об архитектуре. /сост. А.М.Журавлев и В.И.Рабинович. – М.: Знание, 1973. – 160 с.
8. Гутнов А., Глазычев В.. Мир архитектуры: лицо города. – М.: Мол. гвардия, 1990. – 350 с.
9. Посацький Б.С.. Основи урбаністики: навч. посібник для архіт. спец. Львів: Арніка, 1997. – 116 с.
10. Криворучко О. Сучасна архітектура: Термінологічний словник. - Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2008. -136 с.
11. Білик М.С. Філософський зріз архітектурної діяльності і теорія формування складних систем в містобудуванні. Тернопіль: Архітектурно-будівельна НПВ Корпорація «Терно-КОРС», 1998.-330с.
12. Цимбал С.Й, Підземне будівництво: Навч. посібник/ Цимбал С.И, - К.:КНУБА, 2004. – 148с.

Додаткова :

13. Планировка и застройка сельских населенных мест. Под общей редакцией В.С. Рязанова, Т.П. Клоковой, - Издательство литературы по строительству, Москва – 1971 г.
14. Маклакова Т.Г., Нанасова С.М., Шарапенко В.Г. Проектирование жилых и общественных зданий: Учеб. пособие для вузов/ Под ред. Т.Г.Маклаковой/ Маклакова Т.Г., Нанасова С.М., Шарапенко В.Г. - М.: Высш. шк., 1998.-400 с
15. Саваренская Т.Ф. История градостроительного искусства, - Москва Стройиздат, 1984 г.
16. Габрель М.М. Просторова організація містобудівних систем, - Видавний дім А.С.С., Київ – 2004.
17. Містобудування. Довідник проектувальника / За ред. Т.Ф. Панченко. – К. Укрархбудінформ, 2001. – 192с.

18. Король В.П. Архітектурне проектування житла/ Король В.П. - К.: ФЕНІКС, 2006. - 208 с.
19. Мхитарян Н.М. Энергосберегающие технологии в жилищном и гражданском строительстве: Монография/ Мхитарян Н.М. - К.: Наукова думка, 2000.- 417 с.
20. Цимбал С.Й, Підземне будівництво: Навч. посібник/ Цимбал С.И, - К.:КНУБА, 2004. - і 48 с.
21. Бунин А.В., Саваренская Т.В. История градостроительного искусства / Бунин А.В., Саваренская Т.В. – I, М.: Стройиздат, 1979. – 445 с.
22. ДБН А.2.2-1-2003. Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд. – К.: Держ. комітет з буд-ва та арх, 2004.
23. Основи і методи архітектурного проектування: навчальний посібник / [Шубович С.О., Фондорко О.Є., Панова Л.П, Ю.В.Жмурко, Г.Л.Коптева] - Харків: ХНАМГ, 2005. - 93 с.
24. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» »//Відомості Верховної Ради України . – 2011, № 34, С.343.
25. ДБН В.2.2-15-2005. Будинки і споруди. Жилые здания. Основные положения. – К.: Держбуд України, 2005. ДБН В.1.1-7-2002. Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва. – К.: Держбуд України, 2002.
26. ДБН В.2.2-16-2005. Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвілєві заклади. – К.: Держбуд України, 2005.